

INNLEGG

Mange barn i barnevernet har det vondt – og de har psykiske lidelser

Vil Norsk psykologforening frarøve en svært utsatt gruppe barn og unge den helsehjelpen de trenger?

Publisert 2015-06-12 Skrevet av Lars Wichstrøm / Stine Lehmann

Lars Wichstrøm, professor ved Psykologisk institutt, NTNU.

Stine Lehmann, spesialist i klinisk barne- og ungdomspsykologi, stipendiat ved Uni Research Helse, Regionalt Kunnskapssenter for Barn og Unge, Psykisk Helse og Barnevern-Vest

PRESIDENTEN I Norsk psykologforening (NPF), Tor Levin Hofgaard, **tar i et blogginnlegg i Dagens Medisin** (<http://www.dagensmedisin.no/blogg/tor-levin-hofgaard/de-er-ikke-syke-de-har-det-vondt/>) til orde for at barn under barnevernets omsorg med psykiske lidelser i hovedsak ikke bør henvises til psykisk helsevern for hjelp med sine plager. Som han formulerer det «Når barn og unge reagerer helt normalt på vonde opplevelser, hjelper det lite å gjøre dem til pasienter». Dermed trenger de verken diagnostisk utredning eller behandling i

helsevesenet.

Noe av det samme grunnsynet til barnevern, psykisk helsevern og årsaker til psykiske lidelser hos barn, er også å gjenfinne i NPFs innspill til Barnevernlovutvalgets arbeid med ny barnevernlov.

FRARØVES HELSEHJELP. Essensen i blogginnlegget og innspillet til ny lov er at siden barn i barnevernet har opplevd omsorgssvikt, er dette grunnen til at de har det vont, og dermed vil det å gjenopprette gode omsorgsbetingelser, føre til at barna får mindre plager eller blir kvitt sin lidelse.

Å stå for gode omsorgsbetingelser, er barnevernets domene, ikke helsevesenets, mener NPF: Ergo må de psykiske lidelsene barn i barnevernet har – i hovedsak angst, depresjon, tilknytningsforstyrrelser, atferdsforstyrrelser og ADHD – behandles ved at omsorgsbetingelsene blir bedre. Vi mener at Norsk psykologforening med dette er med på å frarøve en svært utsatt gruppe barn og unge den helsehjelp de trenger. Dette er alvorlig.

KUNNSKAPSSVIKT. Det er også alvorlig at fagforeningen bygger sin politikk på mangelfull kunnskap om årsaker til og behandling av psykiske lidelser hos barn og unge.

For det første setter NPF opp et kunstig skille mellom det å ha det vondt fordi man har opplevd noe vanskelig, og psykiske lidelser. Hvis man har opplevd sviktende og skadelig omsorg, kan man ikke ha psykiske lidelser, mener NPF. Dette er et utgangspunkt uten faglig hold. Barn og unge i behandling vil ofte ha opplevd vonde ting, som omsorgssvikt, fastlåste konflikter med foreldre, mobbing, eller overgrep – som de reagerer på, fullt forståelig og «normalt».

Dersom barn og unge utvikler angst eller er selvskadende blant annet som følge av slike livsbelastninger, har man da ingen psykisk lidelse, og har man ikke rett på helsehjelp?

NAIVT. For det andre er det et faglig naivt utgangspunkt å tro at bare man endrer omsorgssituasjonen til barn utsatt for omsorgssvikt, så vil de bli kvitt sine plager. Hvor er forskningen som viser dette?

En nylig publisert metastudie konkluderer med at plassering i fosterhjem alene ikke er tilstrekkelig for å bedre helsen til fosterbarn. Det er ikke tvil om at utviklingsstøttende fosterhjem, og kompetent personale på institusjoner, er sentralt i arbeidet med reparasjon og utvikling for barn og ungdom i barnevernet. Men å tro at fosterforeldre eller institusjonspersonale alene kan behandle alvorlige og langvarige lidelser som sosial angst, alvorlig depresjon, reaktiv tilknytningsforstyrrelse eller spiseforstyrrelser, er uten faglig fundament.

TILTAKSUTVIKLING. At mange barn i barnevernet opplever at de ikke har fått den hjelpen de trenger i BUP, er viktig informasjon. Men dette er ikke noe argument for at de da må behandles i barnevernet.

Snarere taler dette for fortsatt tiltaksutvikling, slik at psykisk helsevern blir i stand til å yte virksom behandling også til barn under barnevernets omsorg.

Ingen oppgitte interessekonflikter

Tilbake til Debatt og kronikk
(/debatt/debatt-og-kronikk/)

Relaterat material

**Trygghet, valgfrihet og
mestring gir livsglede og god
folkehelse**

(/artiklar/2013/05/27/trygghet-
valgfrihet-og-mestring-gir-
livsglede-og-god-folkehelse/)

Vi må ta tak i helseaspø
(/artiklar/2013/04/08
ta-tak-i-helseaspektet